

Brankica Radonjić

Stručna saradnica/bibliotekar

JU Osnovna škola „Branko Ćopić“ Prnjavor

PEDAGOŠKA UVJERENJA

Tokom profesionalne prakse u učionici kao profesor i nastavnik maternjeg jezika i sada kao stručni saradnik/bibliotekar osnovni postulati u radu su mi razvoj kreativnosti i približavanje školskog znanja stvarnom i praktično upotrebnom tj. razvoj funkcionalnog znanja.

Takođe, estetika u izrazu -usmenom i pismenom , trebala bi biti imperativ svim predmetnim nastavnicima , kao i razvoj govorničkih sposobnosti.

Profesionalne izazove smatram pozitivnim jer učimo jedni od drugih i utičemo na stvaranje profesionalnog okruženja u vremenu u kome sve pa i školstvo doživjava krizu kroz pad sistema vrijednosti.

Svako dijete je prilika koju dobar prosvjetni radnik treba prepoznati. Dobar prosvjetni radnik će se potruditi da animira i dobrog i slabijeg učenika da pronađe svoje mjesto u nastavnim i vannastavnim akrivnostima.

Dobar prosvjetni radnik je mentor koji svojim znanjem i iskustvom usmjerava učenika na putu do njegovog znanja i iskustva.

Inovativna škola podrazumijeva inovativne nastavnike.

Time sam se rukovodila osnivajući novinarsku sekciju i redakciju školskog časopisa koji uredujem sedmu godinu. Novinarstvo je zanimanje za radozname i kreativne i jedno od onih koji utiču na razvoj kritičkog mišljenja, ali i na uočavanje kauzalnih odnosa u tokovima realnog života.

Razvoj društvene odgovornosti i socijalne uključenosti kroz ovakve vidove aktivnosti stvara kritičnu masu svjesnih i angažovanih mladih ljudi na kojima ostaje naša budućnost.

KRATAK OPIS PRAKSE

Serijali radio- emisija o inkluzivnom obrazovanju i ekološkoj pedagogiji nastali su u okviru dva školska projekta sa željom da se sa stručnim i savremenim temama upozna šira javnost. Akcenat je stavljen na učešće učenika koji su u saradnji sa mentorom realizovali 18 radio-emisija u svojstvu voditelja. U saradnji sa JP „Radio-Prnjavor“ 36 učenika je imalo nesvakidašnje iskustvo rada u savremenom mediju, a naša lokalna i šira javnost je dobila naprocjenjive savjete stručnjaka iz datih oblasti.

Učenici su bili angažovani na pripremi scenarija, izboru priloga i kao voditelji svih emisija.

NASLOV

Na dobroj frekvenciji

DETALJAN OPIS

1. POLAZIŠTA

Planirajući aktivnosti škole u Školskom razvojnem planu za period 2012-2016. godine zacrtali smo između ostalog i veću uključenost učenika i roditelja u realizaciju nastavnih i vannastavnih aktivnosti, otvorenost škole prema lokalnoj zajednici, te osavremenjavanje nastavnih i vannastavnih sadržaja.

Anketiranjem učenika, nastavnika i roditelja uvidjeli smo da su učenici željni novih pristupa i metoda, a da su roditelji raspoloženi da se više uključe u rad škole. Takođe smo uočili potrebu za timskim radom u kolektivu i osnaživanjem nastavnog kadra ka osavremenjavanju rada.

U skladu sa tim smatrali smo da dva školska projekta nude idealnu priliku da učenicima i ostalim akterima pružimo priliku da se okušaju i predstave u jednom novom i savremenom mediju.

Radio- novinarstvo je nadogradnja rada školske novinarske sekcije koja kroz školsku redakciju postoji sedam godina i uređuje školski časopis „Jovanče“.

Ovom praksom realizovali smo zacrtane ciljeve iz Školskog razvojnog plana i pokazali jedan inovativan pristup radu sa učenicima.

CILJ I ŽELJENI ISHODI

Cilj: Osnovni cilj je bio osposobiti učenike da pripreme i realizuju radio-emisiju uz pomoć mentora putem kojih bi se javnost upoznala sa radom škole.

Ishodi:

- Učenici će se upoznati sa osnovama radio-novinarstva
- Učenici će steći nova znanja o inkluzivnom obrazovanju i ekološkoj pedagogiji.
- Učenici će moći da uz pomoć mentora napišu scenario za radio-emisiju.
- Učenici će moći da uz pomoć mentora pripreme i realizuju radio-intervju.
- Učenici će moći da uz pomoć mentora izaberu bitne događaje projekta i osmisle njihovo predstavljanje u emisiji.
- Učenici će moći da naprave priloge sa svojim vršnjacima koji se predstavljaju u emisiji.
- Učenici će uočiti kauzalnu povezanost planiranja, realizacije i efekata aktivnosti koje se predstavljaju.
- Učenici će se upoznati sa stručnjacima iz datih oblasti kroz saradnju u emisijama.
- Učenici će se bolje upoznati sa svojim nastavnicima kroz saradnju u emisijama.
- Učenici će se bolje upoznati sa svojim vršnjacima kroz saradnju u emisijama.
- Učenici će razviti saradničke sposobnosti kroz rad u grupama i parovima na pripremanju i realizaciji emisija.

2. DETALJAN OPIS REALIZACIJE

U okviru dva školska projekta odlučili smo da o aktuelnim temama progovorimo izvan školskih zidova i sa inkluzijom i ekologijom upoznamo nestručnu javnost, roditelje i sve stanovnike opštine i šire.

U školi je objavljen javni poziv za zainteresovane učenike 8. i 9. razreda za prvi serijal , tj. 7, 8. i 9. za drugi serijal koji je najavio snimanje radio-emisija u okviru školskog projekta. (prilozi 9. i 10: Posteri najave radio-emisija).Svi zainteresovani su prisustvovali uvodnom predavanju o radio-novinarstvu i prošli kratku obuku za javni nastup i vještine komunikacije. Brankica Radonjić, urednik serijala, je održala predavanje i dvije radionice u cilju boljeg informisanja i pripremanja učenika za rad koji ih očekuje. Učenici su stekli osnovna znanja o radio-novinarstu koja su potom primijenili u konkretnom radu. Na radionicama su obučeni kako da se pripreme, realizuju i analiziraju svoj javni nastup tj. kako da unaprijede svoje komunikacijske vještine, što je sve od izuzetnog značaja za rad u medijima.

Većina je poslije toga ostala zainteresovana za realizaciju emisija. U školi postoji novinarska sekcija i okosnicu realizacije ove aktivnosti činili su upravo mladi novinari sa prethodnim iskustvom u pisanom novinarstvu kroz rad na školskom časopisu „Jovanče“.

Serijal je osmisnila i uređivala Brankica Radonjić, školski bibliotekar koja u našoj školi vodi novinarsku sekciju. Na osnovu autorskog scenarija, urednica je pripremala učenike za svaku emisiju,birala priloge, goste i pripremala ih za razgovore sa gostima.

Brankica Radonjić je glavni urednik školskog časopisa „Jovanče“ sa bogatim iskustvom u novinarstvu, scenskom nastupu i medijima.

U pripremanju prvog projekta o inkluzivnom obrazovanju smatrali smo da o toj temi treba da se govori i izvan škole. Inkluzija u užem i širem smislu uglavnom je usko- stručna tema koja ne izlazi izvan zidova učionica i škola. Djeca sa poteškoćama u razvoju su i stanovnici lokalne zajednice , a ne samo učenici naše škole. Senzibilisanje i osvješćivanje javnosti po pitanju razumijevanja i prihvatanja njihovih razvojnih karakteristika od ključnog je značaja za socijalizaciju ove osjetljive grupacije.

Smatrali smo da je radio pogodan medij, a željeli smo da maksimalno uključimo učenike u rad i tako je nastala ideja o serijalu radio-emisija koje bi uređivao mentor, a vodili učenici naše škole. U okviru školskog projekta , realizovali smo serijal od osam jednočasovnih radio-emisija u saradnji sa JP „Radio-Prnjavor“ Prnjavor. Scenario emisija podrazumijevao je da se svakog mjeseca javnosti predstave aktivnosti i rezultati projekta iz tog mjeseca. Po prvi put u javnosti se o inkluziji sistematski govorilo tokom čitave školske godine. Prvi projekat je rezultirao serijalom od osam radio- emisija, 16 učenika-voditelja i 38 gostiju.

Emisije su dale priliku da o ovoj temi govore stručnjaci: dr. psihologije, dr. defektologije, mr logoped i savjetnik za inkluziju, ali i da svoja iskustva podijele nastavnici, stručni saradnici, i sami roditelji i učenici. (Prilog 1. Fotografije sa snimanja i Prilog 2: Snimci radio-emisija).

Nakon uspjeha serijala, snimljena je radio-reportaža sa iskustvima učenika-novinara.

Drugi projekat o ekološkoj pedagogiji , nastavak je uspješne prakse kroz koji je o ekološki aktuelnim temam govorilo 20 voditelja u 10 emisija sa 13 gostiju u studiju i mnoštvo priloga sa lica mjesta: ideja i aktivnosti projekata, održivi razvoj, ekološka pedagogija, tri R održivog razvoja (reduce, reuse i recycle), kako primjeniti tri R u upotrebi plastike, papira, bio-otpada, metala i stakla, društveno odgovorno ponašanje, Svjetski dan obrazovanja o zaštiti životne sredine, Svjetski dana očuvanja energije, Svjetski dan vode, Dan planete zemlje, Dan zaštite životne sredine, i konkretni savjeti kako uskladiti svoj način života da bude u skladu sa održivim razvojem..

Kao stručni sagovornici predstavili su se predstavnici KP „Park“ Prnjavor, edukatori iz UG „Genesis project“ BL, edukatori iz NVO „Zdravo da ste“ BL ,edukatori iz Fonda za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost RS, BL, edukator iz UG „Rada“ Prnjavor, te predstavnik Fonda Otvoreno društvo BiH, Sarajevo.

Takođe su priliku da iznesu svoje utiske imali učenici, nastavnici-voditelji ekološke sekcije, te

roditelji naših učenika, kao i predstavnici drugih škola u saradnji sa kojima smo u gradskom parku realizovali Ekološki sajam povodom 5. juna-Dana zaštite životne sredine.

Pored glavnog urednika, u ovom serijalu se kao stručni urednici pojavljuju nastavnice biologije iz naše škole Julija Mitrović i Milica Nježić, te koordinator projekta Jelena Radivojević Stupar.

Oba serijala su javnost upoznavala sa aktivnostima i rezultatima projekata čime smo obezbijedili transparentnost rada škole, veću uključenost lokalne zajednice i savremeni pristup školstva kroz aktivno participiranje u temama od opšteg interesa.

Sve emisije su emitovane i reprizirane u redovnim terminima na talasima „Radio-Prnjavora“, potom objavljivane na youtube kanalu te na školskoj fb stranici i na taj način bile šire, a ne dostupne samo u našoj lokalnoj zajednici.

Kompletan serijal je arhiviran na cd-u i uručen školama iz projekata te zainteresovanim stranama.

Učesnici u ovim aktivnostima projekta na završnim manifestacijama dobili su zahvalnice za saradnju.

3. EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

Najvidljiviji rezultati su 16 radio –emisija i jedna radio-reportaža.

Kroz dva serijala 36 učenika se upoznalo sa osnovama radio-novinarstva.

Stekli su nova znanja iz oblasti inkluzije i ekološke pedagogije.

Učenici su uz pomoć mentora naučili da napišu scenario za radio-emisiju.

Učenici su uz pomoć mentora pripremali i realizovali radio-intervju Učenici su uz pomoć mentora birali bitne događaje projekta i osmislijavali njihovo predstavljanje u emisiji. Učenici su pravili priloge sa svojim vršnjacima koji se predstavljaju u emisiji. Učenici su uočiti kauzalnu povezanost planiranja, realizacije efekata aktivnosti koje se predstavljaju.

Učenici su upoznali brojne stručnjake iz ovih oblasti koji su gostovali u našim emisijama. Učenici su se bolje upoznali sa svojim nastavnicima kroz saradnju u emisijama. Učenici su se bolje upoznali sa svojim vršnjacima kroz saradnju u emisijama.

Učenici su razvili saradničke sposobnosti radeći u grupi i u parovima na pripremi i realizaciji emisija.

Šira javnost je upoznata sa ovim temama kroz riječi stručnjaka iz datih oblasti uz komentare nastavnika i učenika. Napravljen je veliki iskorak rada škole prema lokalnoj zajednici i šire.

4. DODATNI KOMENTARI I SUGESTIJE DRUGIM NASTAVNICIMA KOJI BI ŽELJELI IMPLEMENTIRATI VAŠU IDEJU

Prihvati profesionalne izazove i napraviti iskorak naprijed može biti zastrašujuće koliko i privlačno. Osnovni izazov u primjeru „Na dobroj frekvenciji“ bio je prenijeti svoje smanje i iskustvo u medijima učenicima osnovnoškolskog uzrasta i osposobiti ih za što samostalniji rad. Učili smo kako ispoštovati zahtjeve scenarija, biti uvijek zanimljiv i inovativan-razumljiv nestručnoj javnosti, dobro osmisliti pitanja, pripremiti sagovornike i učenike-voditelje. Ovakav primjer otvaranja škole prema lokalnoj zajednici zasniva se na principu savremene pedagogije u trouglu roditelj-učenik-nastavnik. Dobra škola treba da predstavlja svoje aktivnosti javnosti i da uvažava konstruktivne prijedloge svih aktera. Obrazovanje je dinamičan i višesmjerni proces koji uključivanjem više aspekata dokazano daje bolje rezultate. Naš primjer je finansijski izuzetno opravdan pogotovo imajući u vidu korist koja iz njega proizilazi.

PRILOZI:

„Danas za sutra“

8. emisija

Urednik: Brankica Radonjić

Najava

Pjesma: „Čuvajmo prirodu“

Aleksandra : Poštovani slušaoci, pozdravljamo vas u osmoj radio-emisiju koju OŠ „Branko Ćopić“ Prnjavor u saradnji sa Javnim preduzećem „Radio-Prnjavor“ realizuje u okviru školskog projekta „Danas za sutra“ podržanog grantom Fonda otvoreno društvo Bosna i Hercegovina.

Marina: U prethodnim emisijama smo razgovarali o mnogim bitnim ekološkim temama, a ovu ćemo posvetiti najvažnijem ekološkom datumu -22. aprilu koji se obilježava kao Dan planete Zemlje.

Aleksandra : Takođe donosimo i mnoge zanimljive priloge putem kojih ćete saznati više o našim aktivnostima tokom aprila. Čućete kako se u našoj školi sade voćnjaci, ali i šta se sve može napraviti na kreativnim radionicama reciklaže kao i šta nam donosi školska botanička bašta.

Marina: Tako je, Aleksandra. Bavimo se Zemljom i načinima života u skladu sa njom. Ljudi , biljni i životinjski svijet bi trebali da žive u harmoniji.

Aleksandra : Da li je to moguće saznaćemo od nastavnice biologije Milice Nježić koja je drugi stručni urednik naše emisije, a biće nam gošća u studiju.

Marina : Vjerujemo da vas je ovaj uvod zainteresovao da ostanete uz našu emisiju sljedećih pola sata.

Aleksandra: Voditelji današnje emisije su Marina Savković

Marina: I Aleksandra Savković. Ostanite sa nama!

Džingl

Uvod

Džingl

Aleksandra : U prethodnim emisijama smo razgovarali o aktivnostima koje su planirane projektom „Danas za sutra“. I proljećni april su obilježile radionice kreativne reciklaže na kojima su se družili učenici , roditelji i nastavnici. Prilog sa lica mjesta je pripremila urednica naše emisije Brankica Radonjić.

Prilog 1

Džingl

Dijalog 1

Džing

Aleksandra : Pravo je vrijeme za razgovor sa našom gošćom. Sa nama u studiju je Milica Nježić, stručni urednik naše emisije.

Dobro nam došli!

1. Najavili smo da sarađujete na realizaciji ove emisije. U čemu se ogleda Vaša uloga?
2. U aprilu se mnogo radilo na uređenju školskog dvorišta i okoline. Možete li upoznati naše slušaoce sa idejom botaničke bašte i koja je njena svrha u okviru rada jedne škole?
3. Najavili smo i da smo se ponovili za voćnjake. Nije čest primjer da jedna škola sadi voćke u svom dvorištu?

Hvala Vam što ste našim slušaocima približili aktivnosti iz mjeseca aprila i hvala na saradnji u realizaciji naših emisija.

Poštovani slušaoci, ostanite sa nama jer upravo slijede utisci učenika i nastavnika sa sadnje voćaka i botaničke bašte.

Prilog 2

Džingl

Dijalog 2

Marina: Aleksandra ,mislim da je i naša današnja emisija bila zaista zanimljiva i sadržajna.
Drago mi je da smo našim slušaocima prenijeli toliko novih informacija.

Aleksandra : Ali to svakako nije kraj. Mi smo pripremile još nekoliko korisnih savjeta koji svakome mogu pomoći da živi na pravi način i brine o našoj planeti i njenoj dobrobiti.

Savjeti.

Aleksandra : Poštovani slušaoci, ovim smo vam predstavili projektne aktivnosti za aprilsku emisiju. Sa novim temama i novim gostima pratite nas i krajem maja .

Marina : Ispred OŠ „Branko Ćopić“ sa vama su se držile učenice Aleksandra Savković...

Aleksandra: i Marina Savković

Marina : Jedan ekološki pozdrav od nas i

ČUVAJMO PRIRODU I ONA ĆE ČUVATI NAS!!!

Pjesma „Čuvajmo prirodu“

Odjava

Osma ekološka tema: Dan planete Zemlje

Uvod:

Zemlja je jedna od osam planeta u Sunčevom sistemu. Treća je planeta po udaljenosti od Sunca i za sada je jedina poznata planeta na kojoj ima života.

Oko 71 % Zemljine površine je pokriveno vodom. U prošloj emisiji smo govorili o tome kako je količina pitke vode na planeti Zemlji mala, zašto je važno da čuvamo i štedimo vodu i koji su načini da to radimo.

Ostalih 29 % površine naše planete se sastoji od kontinenata i ostrva. Zemljишte je nevjerovatna mješavina praha od kamenja koja sadrži razne minerale, ostatke biljaka i životinja, vazduha i vode. Po zemljишtu hodamo, igramo se, uzgajamo biljke i drveće, gradimo kuće, zgrade i tako dalje. Zemljишte je poput dobre vile koja pomaže da sjemenje pušta svoje korijenje i izrasta u biljke koje jedemo i koje nam daju kiseonik koji udišemo. Tu se nalaze velika bogatstva i to ne samo zlato, dijamanti i dragi kamenje, već i ugalj, nafta, bakar, željezo i mnoge druge rude. Zemljишte je veliko bogatstvo koje imamo i zato ga moramo ne samo čuvati, već mu trebamo pomoći da vrati stari sjaj.

Dijalog 1. U ovoj emisiji razgovaraćemo o trenutnom stanju životne sredine na planeti i o važnosti očuvanja biljnog i životinjskog svijeta i njihovih zajednica.

Naš dom, planetu Zemlju karakteriše jedinstvena zajednica života. Dobrobit životne zajednice i čovječanstva zavise od očuvanja zdrave biosfere i svih njenih ekološkoh sistema, bogate raznolikosti biljnog i životinjskog svijeta, plodnog zemljišta, čiste vode i vazduha, a to je zajednička briga svih nas. Upravo zato 22. april se u više od 150 zemalja širom svijeta obilježava kao **Dan planete Zemlje**. Namjera ovog obilježavanja je da ljudi širom svijeta podsjeti u kakvom je stanju priroda planete na kojoj živimo, kao i da se stanovništvu ukaže na probleme ekosistema, na zagađenje naseljenih mjesta i na to kako poboljšati kvalitet životne sredine. Dan planete Zemlje se 22. aprila službeno obilježava od 1992. godine kada je tokom Konferencije UN-a o životnoj sredini i razvoju u Rio de Ženeiru usaglašen dugoročni program za promociju održivog razvoja.

Dijalog 2. O održivom razvoju smo već govorili, ali nije na odmet da se podsjetimo da je Održivi razvoj onaj razvoj koji zadovoljava potrebe sadašnjice, a istovremeno ne ugrožava mogućnost budućih generacija da zadovolje svoje potrebe."

Ljudi u prošlosti, a nažalost i veliki broj ljudi danas o ovome ne vodi mnogo računa tako da je razvoj društva negativno uticao na kvalitet života na planeti Zemlji.

Uticali smo na dugoročnu promjenu klime i to najviše emisijom ugljendioksida i oksida ostalih štetnih gasova kao što su npr. oksidi azota i sumpora. Ove promjene obuhvataju širenje ozonskih rupa, kisele kiše, otapanje leđnika na Arktiku, veće varijacije temperature, značajne promjene klimatskih uslova i globalni porast nivoa mora.

Zagadili smo vazduh takođe iznad dozvoljenog nivoa. Količina ugljendioksida u atmosferi je 400 jedinica što je za 100 jedinica više od granice koja nije štetna za ljudsko zdravlje.

Veliki broj biljnih i životinjskih vrsta je izumro jer su im ljudi uništili staništa prekomjernom upotrebom pesticida, herbicida, prekomjernom sjećom šuma, odlaganjem smeća u prirodu i tako dalje.

Određenom broju biljaka i životinja upravo prijeti istrebljenje zato što ne mogu da isprate tokove na planeti koji se mijenjaju intervencijom čovjeka. Mnoge vrste su već nepovratno izgubljene, a ukoliko čovjek ništa ne preduzme, mnoge preostale vrste životinja slijediće njihov put. Većina zemalja u svijetu ima svoju „crvenu knjigu“, sa popisom životinja kojima prijeti izumiranje. Na globalnom nivou formirana je „crna knjiga“, koja bilježi više hiljada vrsta koje je čovjek, nažalost, zauvijek uništilo. Neke od zaštićenih životinjske vrste u našoj zemlji su: vidra, slepi miševi, bubamara, jelenak, vilin konjic, rečni rak, lastin repak, labud, jazavac, jež, beloglavi sup i mnoge druge.

Ipak nije sve izgubljeno, ali ukoliko ljudi danas ne promjene svoj stil života ne čeka nas svjetla sutrašnjica. Upravo zato se naš projekat i zove „Danas za sutra“.

Tokom aprila, a povodom Dana planete Zemlje realizovali smo mnoge aktivnosti kako bismo pomogli našoj planeti.

Realizovali smo ekološke radionice i predavanja o kojima ćete slušati u našim prilozima.

Podsjetićemo da su tokom prošlog polugodišta u sklopu svjetskog pokreta „Let's Do It“ naši učenici i nastavnici posadili su 120 sadnica crnog bora i 10 drvenastih i grmolikih biljaka. Sadnju drveća nastavili smo i u ovom polugodištu tako što smo u dvorištima centralne i PO Štrpc posadili 27 stabala voća. Formirali smo i male povrtnjake sa velikim brojem vrsta povrća, začinskog i ljekovitog bilja. Tako ćemo na časovima poznavanja prirode i biologije moći pratiti rast, razvoj i raznolikost biljnog svijeta. I ove godine odazvali smo se pozivu globalnog čišćenja tako što su naši učenici i nastavnici u sklopu akcije „Let's Do It“ očistili školska dvorišta i pomogli u čišćenju našeg grada.

Savjeti:

Poslušajte naše savjete kako biste i vi doprinijeli očuvanju planeta:

- Ne ostavljajte otpad gdje mu nije mjesto, a pogotovo ga ne ostavljajte u prirodu
- Odvajajte sekundarne sirovine i šaljite ih na reciklažu
- Papire odlažite u posebne kontejnere jer ćete na taj način doprinijeti čuvanju šuma i poboljšanju kvaliteta vazduha.
- SADITE DRVEĆE Jedna drvenasta biljka dnevno oslobođi kiseonika potrebnog za disanje četiri čovjeka.
- Za razgradnju plastičnih boca u prirodi potrebne su stotine godina. PET AMBALAŽU DONOSITE U ŠKOLU
- Staklo je materijal koji se u potpunosti može reciklirati, a da bi staklena boca bačena u prirodu nestala potrebno je 4.000 godina. Stoga, staklene boce odlažite u posebno označene kontejnere
- Izbjegavajte upotrebu herbicida, pesticida i fungicida. Jeste teže, ali ćete imati zdravo zemljište.
- Proizvodite kompost. Tako ćete pomoći zemljištu da vrvi od života.
- Proizvodite hranu na organski način. Ili ukoliko nemate tu mogućnost kupujte organsku, sezonsku i lokalnu hranu.
- Budite aktivan član društva. Uključite se u ekološke akcije u svojoj zajednici.